

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПОРТИВНИЙ ТУРИЗМ

Рівень вищої освіти	Перший (Бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	«Фізична культура і спорт»
Факультет	Географії, історії та туризму
Кафедра	Географії і туризму
Семестр	4
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	к. геогр. наук, доц. Романів Андрій Степанович
Контактна інформація	romanivrivne@gmail.com

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Краєзнавчо-туристична робота в закладах освіти є важливою складовою, що забезпечує формування в учасників освітнього процесу знань про свій регіон та батьківщину в цілому, сприяє прищеплення любові до рідного краю, реалізації ідеології збереження й відновлення його природи та історико-культурних пам'яток, стимулює бажання краще пізнати його минуле та сьогодення. Туристично-краєзнавчі заходи сприяють популяризації здорового способу життя, підвищенню фізичної підготовки особистості. Туристичні подорожі, змагання в свою чергу дозволяють сформувати ряд практичних життєвих навиків, серед яких: орієнтування на місцевості, вміння діяти в команді та багато інших.</p>
Мета та цілі	<p>Вивчення видів спортивного туризму, сучасних тенденцій їх розвитку, регіонів поширення в Україні та світі, оволодіння практичними навиками з організації спортивно-туристичних змагань та спортивних категорійних походів для учасників освітніх навчальних закладів.</p> <p>Основні цілі.</p> <p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• поняття та класифікацію видів спортивного туризму та активного відпочинку;• особливості організації спортивних походів з різними способами пересування;• правила техніки безпеки при організації різних видів походів;• природні та соціально-економічні історичні та інші особливості регіонів України та можливість організації в них спортивних походів;• географічні закономірності та тенденції розвитку спортивного туризму в світі. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• читати географічну карту при організації туристичних маршрутів, складати графіки руху та графіки перепаду висот в спортивних походах;

	<ul style="list-style-type: none"> • аналізувати можливості організації спортивних походів на прикладі окремих місцевостей, регіонів України та країн світу; • розробляти спеціалізовані тури та маршрути: гірськопішохідні велотури, спелеоекскурсії та ін.; • організовувати харчування при проведенні спортивних походів; • організовувати заходи техніки безпеки учасників групи та організацію надання медичної допомоги; • володіти технікою проходження дистанцій на змаганнях зі спортивного туризму; • вміти користуватися і навчати учасників групи користуванню певним туристичним інвентарем.
<p>Результати навчання</p> <p>Soft skills:</p>	<p>Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості. Організовувати проведення спортивно-оздоровчих заходів з метою популяризації рухової активності та спорту на регіональному рівні.</p> <p>Soft skills (соціально-психологічні аспекти професійної компетентності): Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів. Здатність організовувати та проводити спортивно-оздоровчі заходи на регіональному рівні.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Освітня компонента базується на знаннях отриманих в процесі вивчення таких базових дисциплін як «Педагогіка», «Психологія», «Вступ до спеціальності», «Теорія і методика фізичного виховання».</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання	Кількість балів
1. Теоретичні основи спортивного туризму. Організаційно-управлінська структура спортивного туризму	Становлення та етапи спортивного туризму. Поняття й суть спортивного туризму. Основні нормативно-правові акти в галузі спортивного туризму. Правовий статус та структура Федерації спортивного туризму України. Повноваження Федерації спортивного туризму України. Туристські секції (клуби) та туристські табори.	Анотація матеріалу за темою. Усне опитування.	5
2. Види спортивного туризму. Пішохідний та гірський туризм.	Пішохідний та гірський туризм та особливості їх організації. Організація туристичних зльотів та змагань. Види спортивно-туристичних змагань в закладах освіти різних рівнів. Технічні етапи на дистанціях змагань зі спортивного туризму. Класи дистанцій.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	10
3. Водний туризм, велосипедний та лижний туризм.	Особливості організації змагань з водного, велосипедного та лижного туризму. Водний похід та особливості його організації. Особливості проведення велопоходів. Перелік класифікованих веломаршрутів України. Перелік класифікованих лижних маршрутів в Україні.	Анотація матеріалу за темою. Усне опитування.	5
4. Спелеотуризм. Автомобільний та мототуризм та вітрильний туризм.	Печери України та спелеотуризм. Особливості авто та мототуризму. Вітрильний туризм в Україні, походи та змагання.	Анотація матеріалу за темою. Усне опитування.	5
5. Топографічна підготовка та спортивне орієнтування.	Загальні положення орієнтування на місцевості. Рух за азимутом. Карта та рух по місцевості. Спортивне орієнтування та карта. Спортивна карта та її зміст. Точність спортивних карт. Рельєф його перетин та розміри умовних знаків.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	10
6. Організація проведення багатоденних походів.	Особливості організації походів. Формування груп туристичних походів, розподіл обов'язків. Вибір маршруту. Складання кошторису походу, підготовка похідної документації. Технологічні особливості проведення походу. Правила організації та проведення туристичних походів з учнівською та студентською молоддю.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	10
7. Групове та індивідуальне спорядження для походів різної складності. Організація харчування.	Групове та індивідуальне спорядження походів. Організація харчування під час подорожей та походів. Методика оцінка складності походів.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	5
8. Охорона здоров'я в туристському поході. Безпека у	Медичні вимоги до учасника туристичного походу. Самоконтроль під час туристського походу. Перша медична допомога в туристському поході. Основні прийоми реанімації. Обов'язки санінструктора в	Здача виконаних практичних завдань з	5

походах.	туристському поході. Гігієна туриста. Безпека в туристичних походах.	захистом теоретичних положень	
9. Спортивна класифікація та нормативні вимоги зі спортивного туризму.	Класифікація маршрутів туристських спортивних походів. Загальні вимоги до учасників змагань і керівників спортивних походів. Розрядні норми та вимоги спортивних туристських походів. Розрядні норми та вимоги з техніки спортивного туризму.	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	5

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Гайволя Д.І., Романів А.С. Розвиток екологічного туризму на прикладі Національного парку «Триглав» в Словенії. Стратегія сталого розвитку України: сьогодення та перспективи : матеріали Всеукраїнської інтернет-конференції, присвяченої 75-річчю видатного вітчизняного вченого, доктора сільськогосподарських наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка МАНЕБ Клименка Миколи Олександровича. [Електронне видання]. – Рівне : НУВГП, 2020. – С.169-171
2. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності, [текст] навч. посіб. / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов - К.: «Центр учбової літератури», 2013. - 178 с
3. Ганопольський В. Уроки туризму: посібник для вчителів. – К., 2005.
4. Горбенко М.І. Підготовка до вело подорожі 1 категорії складності // Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Географія та екологія: наука і освіта.», - Умань, 2010, - ст. 42-44.
5. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм. Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2008.- 304с.
6. Грабовський Ю.А., Селезньова Т.В. Змагання зі спортивного туризму./Навч.-метод. Рекомендації для студентів факультету фізичного виховання.– Херсон:ХДУ, 2004.-72 с.
7. Гуріна І., Романів А. Проблеми страхування високогірних сходжень на ринку страхових послуг України. Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід / Матеріали XIV Міжнародної конф. – Львів, 2020. С.300-305
8. Дехтяр В.Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму: навч. посіб. Для закладів освіти.- К.: Науковий світ , 2003.- 203 с.
9. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм: навч. посіб.- 2 вид., перероб. та допов.- К.: «Альтерпрес», 2008. – 280 с.
10. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: навч. посіб. Київ: «Альтерпрес», 2004. 192 с.
11. Дутчак С.В., Дутчак М.В. Деякі аспекти виділення сегментів спеціалізованого туризму та їх стан на території Чернівецької області URL: <http://arr.chnu.edu.ua/jsrui/bitstream/123456789/286.pdf>
12. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посіб. - Чернівці: Книги - XXI, 2003. - 300 с.
13. Косенко В.М. Групові багатоденні пішохідні мандрівки. Практичний poradnik. – Вид-во Семенко Сергія “Мустанг”, 2002.- 240 с.
14. Любіцева О.О. Методика розробки турів : навч. посіб. - К.: Альтерпрес, 2003. - 104 с
15. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг : підручник. - К. : Знання, 2008 р. - 661 с
16. Мельниченко СВ. Інформаційні технології в туризмі: теорія, методологія, практика: монографія / СВ. Мельниченко. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. - 494 с.
17. Михайличенко Г.І. Практика організації туристичних подорожей. /Г.І. Михайличенко.

Київ, 2003

18. На допомогу підприємцеві туристичної галузі : методичний посібник. Частина 1, 2. -К. : Ін-т туризму ФПУ, 2005 р.
19. Парчевський І.М., Романів А.С. Пішохідні туристські маршрути Приполярного Уралу: пізнавальний та кваліфікаційний потенціал. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки. - № 9. – 2011. – с. 154-162.
20. Писаревський І.М., Погасій С.О., Андренко І.Б., Покоłodна М.М., Сегеда І.В. Організація туризму. Харків: ХНАМГ, 2008. 541 с.
21. Положення про систему підготовки кадрів спортивного туризму (Пост. Виконкому ФСТУ 11.03.02р.), Інформаційно-методичний збірник “Спортивний туризм” №3, 2002р.
22. Положення про суддів зі спорту (Наказ Держкоммолодьспорттуризму України №1007 від 30.06.2000р.).
23. Правила змагань зі спортивного туризму. Затверджено Міністерством України у справах сім’ї, молоді та спорту від 24.04.2008. Київ, 2008. 148 с.
24. Правила проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України. Наказ Міносвіти України № 96 від 06.04.1999р.
25. Правила спортивних змагань зі спортивного туризму, затверджені Міністерством молоді та спорту України 15.04.2021 року за номером 11/5.3/21.
26. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні / під ред. В.К. Федорченко. - К : Х-Інтер, 2002 р. - 635 с
27. Про класифікацію маршрутів туристських спортивних походів (Постанова Президії ФСТУ 08.12.01р.), Інформаційно-методичний збірник “Спортивний туризм” №2, 2002р.
28. Прокопчук В., Романів А., Тресковець В. Рівненщина в системі міжрегіональних туристичних маршрутів. Географія, туризм і природокористування. Матеріали Регіональної студентської наукової конференції кафедри туризму та готельно-ресторанної справи у Національному університеті водного господарства та природокористування (м. Рівне, 14 травня 2019 р.)/ Редкол.: проф. Мошинський В.С. (голов. ред.) та ін. – Рівне: НУВГП, 2019. - С.96-100
29. Романенко О.В. Туризм та спортивне орієнтування: навчально-методичні рекомендації.- Київ: КУТЕП, 2003.- 74 с.
30. Романів А.С. Комбіновані туристичні подорожі Європою на власному автотранспорті як різновид бекпекінгу. Географія та туризм: науково-практичний збірник. Випуск 54. – Київ, 2019. – С. 10-17
31. Романів А.С. Підкорення Монблану. Географія та економіка в рідній школі. Науково-методичний журнал №12 (202) Грудень 2018. С.42-45
32. Романів А.С., Барановська А. О. Територіальна структура готельного господарства Рівненщини Туризм: наука, освіта, практика. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди 50-ої річниці створення Рівненського відділу Українського географічного товариства у Національному університеті водного господарства та природокористування (м. Рівне, 24-25 квітня 2020 р.) / редкол.: В.С. Мошинський, Н.Б. Савіна, М.О. Клименко, С.І. Коротун та ін. – Рівне: НУВГП, 2020. С. 200-205
33. Романів А.С., Гавлитюк К.Р. Сучасні тенденції розвитку пригодницького туризму в Українських Карпатах. Туризм: наука, освіта, практика. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди 50-ої річниці створення Рівненського відділу Українського географічного товариства у Національному університеті водного господарства та природокористування (м. Рівне, 24-25 квітня 2020 р.) / редкол.: В.С. Мошинський, Н.Б. Савіна, М.О. Клименко, С.І. Коротун та ін. – Рівне: НУВГП, 2020. С. 156-161
34. Романів А.С., Миронець Н.Р., Герасимчук Ж.М. Страхування активних та екстремальних видів туризму в Україні: сучасний стан і перспективи. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. збірник наукових праць 2021 Випуск 1 (147). С. 45-52

35. Романів А.С., Романів О.Я. Територіальні аспекти розвитку спортивного туризму України. Ученые записки Таврического университета имени В.И. Вернадского. Серия: География – 2011. – Т.24 (63). № 2. Частина 2. – С. 252-256.
36. Серба Т.Б. Навісні переправи у спортивному туризмі. Навчальний посібник. Тернопіль, 2001.
37. Серба Т.Б. Ситуаційні задачі як метод навчання та контролю знань у гуртках спортивного туризму. Навчальний посібник. Тернопіль, 2001.
38. Серба Т.Б. Техніка безпеки змагань зі спортивного туризму: методичні рекомендації. – Тернопіль, 2003.- 16 с.
39. Ситник С.І., Грушко В.С.,Цимбал Н.М, та ін. Невідкладна допомога (ситуаційні задачі) – Метод. Рек. Для студ. Педвузів і вищих закладів, шкіл. Тернопіль 1999.
40. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: підручник. - К. : Грамота, 2006. - 264 с
41. Соколов В.А., Штангей Ю.В., Петрова І.В. Спортивний туризм на сучасному етапі. Матер. МНПК “Туризм у ХХІ столітті: глобальні тенденції і регіональні особливості”, Київ, 2002.
42. Статут Федерації спортивного туризму України (zareєстрован Мінюстом України 08.02.2001р., свідоцтво №1572).
43. Тимошенко Л. О. Спортивний туризм : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту : у 2 ч. / Тимошенко Л. О., Лабарткава К. В. – Л. : ЛДУФК, 2012. – Ч. 1. 150 с
44. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія / Т.І. Ткаченко. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. - 537 с
45. Чорненька Н.В. Організація туристичної індустрії: навчальний посібник. - К. : Атіка, 2006. - 254 с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-5)	35
Змістовий модуль 2 (теми 6-9)	25
Підсумковий контроль (теми 1-9) – залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
74-81	C	зараховано
64-73	D	зараховано
60-63	E	зараховано
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни